

תכניות עבודה

מה זה תכנית עבודה?

תכנית העבודה היא מסמך שבו כל משרד ממשלתי מתאר מה הוא רוצה להשיג ואיך הוא הולך לעשות את זה. בכל שנה משרדי הממשלה כותבים את תכנית העבודה שלהם לשנה הקרובה, ומפרסמים אותה לציבור בספר [תכניות העבודה](#).

בשביל מה זה טוב?

תכנית עבודה משרתת שתי מטרות עיקריות:

בשביל הציבור

כדי שיכיר את המדיניות שהממשלה מתכננת, ויוכל לעקוב אחר הביצועים שלה.

בשביל הממשלה

כדי להגדיר מה התוצאות שהיא רוצה להשיג, ולתכנן טוב יותר את הפעילות שלה.

מי אחראי שזה יקרה?

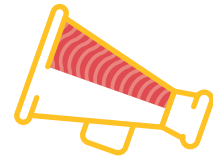
כל משרד ממשלתי כותב את תכנית העבודה שלו, ואחראי לבצע אותה במהלך השנה.

איך יודעים מה קרה עם זה?

בסוף שנת העבודה, משרדי הממשלה מפרסמים את העמידה שלהם בתכנית העבודה – מה בוצע מכל מה שתוכנן. כל נתוני הביצוע מרוכזים בספר [דיווחי הביצוע](#).

מרבית תכניות העבודה של משרדי הממשלה מבוצעות בהתאם למה שתוכנן. הנתונים מהשנים האחרונות מראים ששיעור הביצוע הממוצע הוא 72-77% ממה שתוכנן.

ומה באמת מתבצע?

איך זה קשור אלינו?

תכניות העבודה מתארות את מה שהממשלה מתכננת לעשות בשבילנו, האזרחים, בכל תחומי החיים – חינוך, בריאות, תחבורה ועוד. היכרות עם תכניות העבודה של הממשלה מאפשרת לנו לדעת – מה הממשלה מתכננת לעשות בשבילנו ועבור הנושאים שחשובים לנו? והאם היא מבצעת את זה בפועל?

ואם אני רוצה לשאול או להשפיע – למי אפשר לפנות?

אם יש נושא שחשוב לכם ולא מופיע בתכניות העבודה, או שיש נושא שמעניין אתכם לדעת מה קרה אתו – אתם יכולים לפנות למייל זה ולבקש תשובות - education@pmo.gov.il.

איך קוראים תכנית עבודה של משרד?

כך לדוגמה נראה חלק מתכנית העבודה של המשרד להגנת הסביבה לשנת 2018:

1 יעד 1.16: מניעה וצמצום של זיהום מקורות מים →

משימות מרכזיות:

- שדרוג והסדרה של מכוני טיהור השפכים בישראל → 2
- פיקוח ואכיפה על הזרמות לא חוקיות של שפכים וקולחים לסביבה
- בקרה על יישום תקנות של צנרת הולכת שפכים⁵⁴

מדדי תפוקה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4	Q2	2017	
-	12/2017	4	2	4	3 בקורות שנעשו על איכות הקולחים
-	12/2017	4	2	4	3 בקורות שנעשו על הזרמת שפכים לנחלים
-	12/2018	80	40	55-	3 סיורי פיקוח ובקרה על הזרמות לא חוקיות של שפכים וקולחים לסביבה
-	12/2018	60	30	12	3 רשויות/איגודים שבוצע בהם פיקוח על יישום תקנות של צנרת הולכת שפכים

מדדי תוצאה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4	Q2	2017	
70%	12/2019	61%	-	55%	4 שיעור הקולחים המטופלים לאיכות הקבועה בתקנות בריאות העם (איכות קולחים, ענבר)
-	12/2018	56	-	60	4 מקורות זיהום קבועים המוזרמים לנחל

אז מה רואים כאן?

1. בשנת 2018, המשרד להגנת הסביבה הגדיר שאחד מהיעדים שלו הוא למנוע ולצמצם זיהום של מקורות מים.
2. כדי להשיג את היעד שלו, המשרד להגנת הסביבה מתכן לעשות שתי **משימות** עיקריות ב-2018: לשדרג את מכוני טיהור השפכים בישראל (מכונים שמטהרים מי ביוב), ולפקח על הזרמות לא חוקיות של מים מזוהמים.
3. כדי למדוד את **ביצוע המשימות**, המשרד הגדיר שעד הרבעון האחרון של שנת 2018 (Q4), הוא מתכנן לעשות 4 בקרות על איכות המים שעברו טיהור ("קולחים"), ו-4 בקרות על הזרמת שפכים לנחלים. אותה כמות של בקרות בוצעה גם בשנה הקודמת (2017).
4. כדי למדוד את העמידה ביעד, המשרד הגדיר שעד סוף שנת 2018 הוא מצפה לראות ירידה במספר מקורות הזיהום שמוזרמים לנחלים (מ-60 ל-56). כלומר, זה **השינוי בשטח** שהמשרד מכוון אליו.

כדי לדעת האם המשרד עמד בתכנית העבודה אפשר לבדוק את דיווחי הביצוע. כך לדוגמה נראה חלק מדיווח הביצוע של המשרד להגנת הסביבה לשנת 2017:

איך קוראים דיווח על תכנית עבודה של משרד?

יעד	סוג המדד	שם המדד	ערך בשנת 2016	ערך מתוכנן לשנת 2017	ערך בפועל לשנת 2017	ביאור
1.16: צמצום ומניעת זיהום מקורות מים	תפוקה	בקרות שנעשו על הזרמת שפכים לנחלים	2	4	4	
1.16: צמצום ומניעת זיהום מקורות מים	תוצאה	שיעור הקולחים המטופלים לאיכות הקבועה בתקנות בריאות העם (איכות קולחים. ענבר)	47%	55%	55%	

אז מה רואים כאן?

1. ברשימה מופיעים כל המדדים שהמשרד הציב לעצמו בתכנית העבודה לשנת 2017. לדוגמה, כחלק מקידום היעד של "צמצום ומניעת זיהום מקורות מים", המשרד רצה לעשות בקרות על איכות הקולחים (מים מטוהרים).
2. אפשר לראות שבשנת 2017 המשרד תכנן לעשות 4 בקרות כאלו.
3. בפועל, המשרד ביצע 4 בקרות, בהתאם לתכנון.
4. במדדים שבהם הביצוע נמוך ממה שתוכנן, יופיע לרוב הסבר על אי-העמידה במדד.

הרחבה למורה – תכניות העבודה של משרדי הממשלה

רקע

החל משנת 2009 החלו משרדי הממשלה לקבוע את תכניות העבודה השנתיות שלהם בהתאם למתודולוגיה אחידה. מתודולוגיה זו, הכוללת הגדרת מטרות ויעדים, משימות ומדדים כמותיים, מפורטת במדריך התכנון הממשלתי. החלטת הממשלה מס' 4028 מיום 25.12.2011 עיגנה את החובה של משרדי הממשלה לקבוע תכניות עבודה בהתאם למתודולוגיה הממשלתית. החל משנת 2011 תכניות אלו מפורסמות לציבור ב"ספר תכניות העבודה", המאגד את התכניות של משרדי הממשלה לשנת העבודה הקרובה. הספר מתפרסם ברבעון הראשון של כל שנה, מלבד בשנים שבהן מתקיימות בחירות בתקופה זו (כגון 2013, 2015).

למה זה חשוב?

חשיבותו של ספר תכניות העבודה, נובעת מכך שהוא מציג את עיקרי התכנון של משרדי הממשלה, בדגש על מדדים כמותיים, באופן המאפשר לציבור לעקוב אחר מדיניות הממשלה והוצאתה לפועל. כמו כן, בתכניות העבודה קיים דגש על הצבת מדדי תוצאה, המשקפים את השינויים שהממשלה שואפת ליצור בסביבה החיצונית, כלומר, לא רק מה הממשלה עושה, אלא מה היא שואפת להשיג בכך.

מי מופיע בספר תכניות העבודה?

מלבד משרדי הממשלה, בשנים האחרונות נוספו לספר תכניות העבודה גם מרבית יחידות הסמך בממשלה (יחידות המשויכות למשרד ממשלתי אך לרוב מתנהלות באופן עצמאי, כמו רשות האוכלוסין וההגירה המשויכת למשרד הפנים), וכן מספר תאגידים סטטוטוריים (יחידות עצמאיות המוקמות מכורח חוק, כמו המוסד לביטוח לאומי).

כיצד נקבעות תכניות העבודה?

תהליך קביעת תכניות העבודה מובל ומנוהל על-ידי אגפי תכנון המדיניות במשרדי הממשלה וביחידות הסמך. תכנית העבודה המפורסמת לציבור היא תוצר של עבודה הנעשית על-ידי אגפים אלו לאורך השנה כולה, הכוללת הערכת מצב, אישור של מטרות ויעדי המשרד ובנייה של תכנית העבודה המפורטת לשנה הבאה. לצד זאת, מתבצעת לאורך השנה בקרה על העמידה בתכנית העבודה של השנה הנוכחית, במטרה לזהות חסמים ולקדם את ביצוע התכנית.

היכן מופיעים נתוני הביצוע?

לצד המעקב המתבצע במשרדים, משרד ראש הממשלה מרכז את דיווחי הביצוע על כלל המדדים שפורסמו במסגרת ספר תכניות העבודה. דיווח זה מפורסם לציבור החל משנת 2016, במסגרת ספר דיווחי הביצוע [לינק]. פרסום זה מציג את נתוני הביצוע העדכניים, לצד ביאור המרחיב על סטטוס הביצוע ועל סיבות לביצועים נמוכים מהצפוי. נתוני הביצוע בשנים האחרונות מראים כי שיעור הביצוע הממוצע של משרדי הממשלה בתכניות העבודה נע בין 72% ל-77%.

לכלל החומרים הרלוונטיים לתכניות העבודה – [היכנסו](#)